

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a felperesnek az Országos Rendőr-főkapitányság /1139 Budapest, Teve u. 4-6./ alperes ellen közigazgatási bírság tárgyában hozott közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt indult perében a Zala Megyei Bíróság 2009. szeptember 16. napján kelt 7.K.20.999/2009/3. számú jogerős ítélete ellen az alperes által 4. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Zala Megyei Bíróság 7.K.20.999/2009/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000 /húszezer/ forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A Vas Megyei Rendőr-főkapitány - mint elsőfokú közigazgatási szerv - a 21000-173-1081/2008.ált. számú határozatával a felperest 30.000 Ft közigazgatási bírság megfizetésére kötelezte.

A határozat indokolása szerint a felperes által üzemben tartott gépjárművet 2008. június 24-én Nagykanizsán az X számú ház előtt az 1/1975. /II. 5./ KPM-BM rendelet /a továbbiakban: KRESZ/ 15. § /1/ bekezdés a/ pontjában foglalt - a járművel történő megállásra és várakozásra vonatkozó - előírást megszegve helyezték el.

A felperes fellebbezett a határozat ellen, amelynek elbírálása során az alperes a 21000-173-1081/4/2008.ált. másodfokú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

Az elsőfokú közigazgatási szerv a 21000-173/1040/2008.ált. számú határozatával a felperest úgyszintén 30.000 Ft közigazgatási bírság

megfizetésére kötelezte, ugyanezen magatartás miatt, amelyet 2008. június 12-én követett el.

A felperes ezen határozat ellen is fellebbezett; az elsőfokú határozatot az alperes a 21000-173/2040/4/2008.ált. számú másodfokú határozatával helybenhagyta.

A felperes keresettel támadta meg az alperesi határozatokat; a megyei bíróság a felperes kereseteit egyesítette, és együttesen bírálta el.

A felperes kereseteiben az alperes határozatainak felülvizsgálatát és hatályon kívül helyezését kérte.

Sérelmezte, hogy az eljárások megindításáról őt a hatóság nem tájékoztatta, továbbá a határozat indokolása nem jelöli meg a megállapított tényállás alapjául elfogadott bizonyítékokat.

Előadta a felperes, hogy a "megállni tilos" tábla eredetileg 10 méteres távolságra utaló, kiegészítő táblával volt elhelyezve, azonban a felperes egyik esetben sem észlelte, hogy e kiegészítő táblát ismeretlenek leszerelték.

A megyei bíróság a felperes keresetét alaposnak értékelte, és az alperes 21000-173/1040/4/2008.ált. számú, és a 21000-173-1081/4/2008.ált. számú határozatait - az elsőfokú, kapcsolódó határozatokra kiterjedő hatállyal - hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú közigazgatási szervet új eljárásokra kötelezte.

Ítéletének indokolásában az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 43. § /1/ bekezdésére, a Ket. 1. § /2/ és /3/ bekezdésére, 2. § /3/ bekezdésére, 4. § /1/ bekezdésére, 5. § /1/ bekezdésére, 29. § /3/, /4/, /5/ bekezdésére, 50. § /1/ és /6/ bekezdésére, 51. § /1/ bekezdésére, 68. § /1/ bekezdésére, 111. § /1/ és /3/ bekezdésére, valamint a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény /a továbbiakban: Kkt./ 21. § /1/, /2/, /3/ és /4/ bekezdésére, továbbá a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegések köréről, az e tevékenységek vonatkozó rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, felhasználásának rendjéről, és az ellenőrzésben történő közreműködés feltételeiről szóló 410/2007. /XII. 29./ Kormányrendelet /a továbbiakban: R./ 1. § /1/ bekezdésére, 5. §-ára és 4. számú mellékletére hivatkozott, valamint a KRESZ 15. § /1/ bekezdésében foglaltakra.

Elsődlegesen megállapította a megyei bíróság, hogy az Alkotmánybíróság a 47/B/2008. számú határozatával a Kkt. 21/A. § /3/ bekezdése, illetve /5/ bekezdése alkalmazását a jelen perben kizárta. Ugyanakkor - mivel nem a gépjárművet használatba vevő személy kötelezéséről, hanem üzembentartói kötelezésről van szó a perbeli esetben - ezen az Alkotmánybíróság által alkalmazni kizárt jogszabályhelyek nem tartalmazzak az ügy szempontjából releváns rendelkezéseket.

Kifejtette a megyei bíróság, hogy a felperes keresetében arra hivatkozott, hogy eljárási szabályt szegett az elsőfokú közigazgatási szerv, mivel őt az eljárások megindításáról nem értesítette, noha nem álltak fenn az értesítés mellőzésének feltételei.

A megyei bíróság e felperesi állásponttal - utalva az Alkotmánybíróság határozata 2.5.1-2.5.3 pontjaiban kifejtettekre - egyetértett. Ez az eljárási szabálysértés, amely megghiúsította a felperes irat-betekintési nyilatkozattételi, bizonyítási jogainak gyakorlását, okot adott az alperesi, illetőleg elsőfokú hatósági határozatok hatályon kívül helyezésére, és az eljárások megismétlésére.

Rámutatott, hogy a Kkt. 21-21/B. §-ában szabályozott eljárás egyértelműen a Ket. hatálya alá tartozik, ennél fogva az eljárás során a Ket. szabályainak - amennyiben a Ket. felhatalmazása szerinti jogszabály nem tesz kivételt - érvényesülniük kell.

A perbeli esetekben egyértelműen nem állt fenn az eljárás megindításáról való értesítés mellőzésének a Ket. 29. § /4/ bekezdés b/ pontjában írt feltétele, azaz az azonnali érdemi határozathozatal lehetősége.

Nem beszélhetünk arról sem - a felperesi fellebbezésekben foglaltak fényében -, hogy a tényállás előzetes tisztázását nem igényelték volna az ügyek.

Utalt a megyei bíróság az Alkotmánybíróság álláspontjára, miszerint "A felelősségi vélelem utólagos (az alap közigazgatási eljáráson kívüli) megdöntésének lehetősége fogalmilag zárja ki azt, hogy a hatóság tényállás-tisztázási kötelezettségének, valamint a tisztességes eljáráshoz való jognak, mint alapelvi követelménynek, maradéktalanul eleget tudjon tenni."

Azáltal, hogy az elsőfokú hatóság a felperest az eljárás megindulásáról a Ket. előírásainak megfelelően nem értesítette, alapvető, az ügy érdemére (a felperes felelőssége megállapíthatóságára) kiható eljárásjogi szabályt sértett meg. A megyei bíróság ezért - a felperes egyéb kereseti érveit elvetve - az alperes határozatait a Pp. 339. § /1/ bekezdése alapján az elsőfokú határozatokra kiterjedő hatállyal hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú hatóságok új eljárásra kötelezte.

A megismételt eljárások vonatkozásában előírta, hogy a Ket. rendelkezéseinek megfelelően kell eljárni a hatóságnak, a felperes értesítendő tehát az eljárások megindulásáról, a Ket. 29. § /5/ bekezdésének megfelelő tartalmú irattal.

A megismételt eljárás során a döntéshozatalhoz szükséges tényállást a hatóság kötelessége tisztázni.

A jogerős ítélet ellen az alperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezését és a kereset elutasítását kérte.

Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Ket. 29. § /4/ bekezdésében, 11. §-ában és a Pp. 206. §-ában foglaltakat.

Kifejtette, hogy az elsőfokú hatóság valamennyi határozatában tájékoztatta a felperest, hogy az eljárás megindításáról szóló értesítést a Ket. 29. § /4/ bekezdése alapján azért mellőzte, mert az ügy egyszerű megítélésű.

A képi bizonyítékok és a települési napló alapján egyértelműen megállapítható, hogy a szabályszegések megtörténtek.

Az eljáró bíróság véleményével ellentétben előadta az alperes, hogy a tényállások abba a körbe tartoztak, mely a tényállás előzetes tisztázását nem igényelte, az elsőfokú hatóság részére rendelkezésre álló bizonyítékok elégségesek voltak a határozatok meghozatalához.

Az alperes álláspontja szerint az objektív felelősség körében a közigazgatási bírság kiszabásánál a Ket. szabályai szerinti bizonyítási eljárás lefolytatására nem kerül sor minden esetben az elsőfokú eljárásban.

Helytelen a megyei bíróság ítéletében foglalt azon következtetés, hogy a Ket. 70. § /1/ bekezdése alapján az ügyfelet az eljáró hatóságnak a bizonyítási eljárás befejezéséről értesítenie kellett volna.

A per tárgyat képező közigazgatási ügyben nem folytattak le bizonyítási eljárást, így az eljáró hatóságnak értesítési kötelezettsége a felperes irányában nem volt, mivel az elsőfokú hatóság a Ket. 29. § /4/ bekezdés b/ pontja alapján járt el.

Feltéve, de nem megengedve, hogy az értesítési kötelezettségét a közigazgatási szerv nem teljesítette, ez nem minősül olyan eljárási szabálysértésnek, amely az ügy érdemére kihatott volna. Az értesítés kötelezettség elmulasztása nem befolyásolta azt a tényt, hogy a szabályszegés megvalósult, melynek következtében a Kormányrendeletben meghatározott bírságot a közigazgatási szerv kiszabta.

Megjegyezte azt is az alperes, hogy csupán az a tény, hogy a felperes előadta, hogy a szabályszegést megelőzően, valamikor, úgy emlékszik, hogy a tiltó tábla alá kiegészítő tábla volt helyezve, nem elégséges annak bizonyítására, hogy a tilalom a felperesre nem vonatkozott; annál inkább sem, mert a szabályszegés elkövetésekor fényképfelvétel bizonyítja azt, hogy a tiltó tábla alatt semmilyen kiegészítő tábla nem volt, a felperes autója a tiltó tábla hatálya alatt került elhelyezésre.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság álláspontja szerint a megyei bíróság megfelelő alapossággal feltárta és rögzítette ítéletének indokolásában az ügyben irányadó tényállást, és abból - az ide vonatkozó jogszabályi rendelkezések, továbbá az Alkotmánybíróság hivatkozott határozata alkalmazásával - helytálló jogi következtetést vont le, azzal a Legfelsőbb Bíróság is egyetért.

Kiemeli a Legfelsőbb Bíróság, hogy az Alkotmánybíróság 47/B/2008. számú AB határozatának 2.5.2 pontja egyértelműen rögzítette azt, hogy a jogalkotó a közigazgatási bíróság kiszabásának szabályait nem vette ki a Ket. hatálya alól, ezért az eljárásnak meg kell felelnie a Ket. garanciális szabályainak.

Utalt az Alkotmánybíróság az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának a közigazgatási szankciókról szóló R. (91.) 1. számú ajánlására, amelynek 6. számú alapelve a tisztességes közigazgatási eljárás alapelveit kifejezetten a közigazgatási szankciók vonatkozásában fogalmazza meg.

Ezzel az ajánlással és az Alkotmány 57. § /1/ bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való joggal való összhangban maga a Ket. is alapelvi szinten írja elő, hogy a közigazgatási hatóság az eljárása során köteles megtartani - és másokkal is megtartatni - a jogszabályok rendelkezéseit.

A perbeli esetre vonatkozóan az alkotmánybírósági határozat 2.5.3 pontja egyértelmű iránymutatást és értelmezést tartalmaz, az abban foglaltakat helyesen idézte és alkalmazta a megyei bíróság.

Ezzel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmében foglaltak nem foghatnak helyt, ugyanis a Ket. alapelvi szintű rendelkezéseiből következően bizonyítási eljárás nélkül megalapozott határozat nem hozható, még egyszerű megítélésű ügyben sem. Az ügy egyszerű megítélhetősége nem a bizonyítási eljárás mellőzhetőségét jelenti, hanem azt, hogy a bizonyítékok rendelkezésre állnak, áttekinthetők és értékelhetők, amelynek szükségessége és mellőzhetetlensége a közigazgatási eljárás során egyértelműen megkövetelendő.

Minderre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályokat nem sértette meg, ezért azt a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére a Legfelsőbb Bíróság az alperest a Pp. 270. § /1/ bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § /1/ bekezdése szerint kötelezte.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. /VI. 26./ IM rendelet 13. § /1/ bekezdése és 14. §-a értelmében az állam viseli.

Budapest, 2010. november 3.

**Dr. Buzinkay Zoltán sk. tanácselnök, Dr. Fekete Ildikó sk. előadó
bíró, Dr. Patyi András sk. bíró**

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő